

V. Bölüm

* GIOVANNI BOCCACCIO VE

XIV. YÜZYILIN DİĞER ÖYKÜ YAZARLARI

Boccaccio'nun Kişiliği ve Yaşamı

Petrarca gibi Boccaccio da yeni uygarlığın, Hümanizmin, ilk sanatçı ve ustalarından biridir. Ancak iki yazarın hümanizmi arasında bazı ayrılıklar vardır. Petrarca için gerçek kültür ve uygarlık sadece eski Roma kültür ve uygarlığıdır; onun Ortaçağ kültürü hakkındaki görüşü olumsuzdur. Oysa Boccaccio Ortaçağ uygarlığını eski Roma uygarlığının bir uzantısı sayar ve ondan aşağı olmadığını kabul eder. Dolayısıyla, Boccaccio'ya göre, Dante ve Petrarca insan kültür ve uygarlığının büyük klasikleri zincirinin Homeros'un, Vergilius'un, Ovidius'un yanında yer alan yeni halkalarıdır. Bu, Boccaccio'nun Dante'ye ve Petrarca'ya duyduğu hayranlığı açıklamaya yeterlidir. Boccaccio'nun hümanizmi sadece belli bir şiir biçimine yani klasik Eskiçağ şiirine karşı sevgi ve beğeni değildir, genel olarak şiire karşı, Ovidius'un şiirinden *Divina Commedia*'ninkine, Vergilius'un şiirinden *Canzoniere*'ninkine kadar her çağın her tür şiirine karşı bir sevgidir. Bu nedenle Boccaccio'nun hümanizmi Petrarca'ninkine kıyasla daha modern görünmüştür araştırmacılara. Ortaçağın Dante'nin de hoşlandığı şövalye ve erdem hikâyeleri Boccaccio'da tamamen dünyasal anlamda ve Rönesans anlayışı içinde biçimlenir. Serüvenlere, savaşlara ve Haçlı seferlerine konu olan şövalyeler daha insancıl bir düzeyde ele alınır, tutkularına egemen olmayı başaran, akıllı, güzel konuşma yetisine sahip, toplum içinde nasıl yaşanması gerektiğini bilen kişiler olarak görünürler. XIX. yüzyılda Ortaçağa dinsel bağnazlık ve sofuluk dönemi gözülle bakıldı. Francesco De Sanctis ile başlayan bu tümüyle olumsuz değerlendirme Boccaccio'nun Hıristiyan dünya görüşünün yüzyıllar boyu ezip bastırdığı duyguları dile getiren ozan olarak görülmesine yol açtı. Böylece De Sanctis'in anlayışına göre *Decameron Divina Commedia*'nin karşısına çıkarılabilecek bir İnsan Komedyası niteliğine bürünüyordu: Ortaçağ boyunca insan bilincinde gizli olarak kalan bir dünyayı, duyular, tutkular dünyasını, katı din anlayışının yüzyıllar boyu bastırdığı şehvet dünyasını Boccaccio cüretle dile getirmiş, herkesin kendi içinden söylediklerini yüksek sesle herkese duyurmak cesaretini kendinde bulmuş ve bunda öylesine başarıya ulaşmıştı ki J. Passavanti'yi korkutmuştu. De Sanctis'in Ortaçağ hakkındaki bu yanlış değerlendirmesi daha sonraki eleştirmenler tarafından düzeltilti. Ortaçağ uygarlığında dini duyguların, mistisizmin yanında tamamen dünyasal duygu ve tutkuların da yer aldığı, bunların Boccaccio'dan önce Ortaçağ romanlarında,